

REVUE.IDNES.CZ

1. Muži to na ženy vždycky budou zkoušet, musíme se s tím smířit, míní Bernášková

09.11.2023 revue.iDNES.cz - Scarlett Wilková

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadle; moravskoslezském; Národním

Holka z řeznictví toužila být herečkou. Podařilo se. Měla pěkné role v divadlech, stala se známá díky seriálům. Ale teď Jana Bernášková zažívá mnohem větší úspěch. Začala psát knížky. Jsou veselé, zábavné a čtenářky si je zamilovaly. Podle té první s názvem Jak přežít svého muže nyní vznikl film. A kdo jiný by měl hrát hlavní hrdinku?

Měla jste ve vztazích častěji štěstí, nebo smůlu?

Asi trochu smůlu. Nebo spíš špatný výběr, ale kdo ho nemá? Vždyť vztahy jsou hledání toho pravého, se kterým to pak funguje. Ale vlastně bych neřekla, že jsem měla smůlu, spíš šlo o to, že jsem se s muži nepotkávala ve shodné fázi zralosti, ať už mé, nebo jejich. Ale to je dobře, na každém vztahu rostete, učíte se, ujasňujete si, které věci v něm mít chcete a které ne. Peníze na drogy jsem neměla a ani mi je nikdo nenabízel, byla jsem ráda, když jsem měla na dvojku vína.

Bývala jste vždy krasavice, nebo jste si prošla obdobím, kdy jste si moc atraktivní nepřipadala?

Jako miminko a malé dítě jsem prý bývala krásná. Později jsem vypadala trošku jako kluk, taková nečesaná holka jsem byla. V osmnácti devatenácti jsem rozkvetla, ale pak to zase bylo horší, ztloustla jsem. Mám období, kdy zářím, a období, kdy si připadám usedlá, trošku ztracená.

Jaké bylo vaše dětství v Krnově? Slyšela jsem, že jste vyrůstala v řeznictví.

Tatka byl sice úředník, ale rád vařil, měl vztah k jídlu, k masu, tak si po revoluci s kamarádem založili řeznictví. Rodiče v něm pracovali od rána do večera. Bylo naproti našemu domu, já jsem do něj chodila přímo ze školy. Takže jsem dětství strávila mezi kusy mrtvých zvířat. Dodnes si vybavuju ty velké nohy krav, půlky prasat. Asi dva roky jsem večer chodila do řeznictví uklízet. Rodiče mi za to platili sto korun týdně, což bylo super. Ale nebyla to lehká práce. Kromě toho jsem pomáhala i vzadu v obchodě, takže jsem viděla celý proces zpracovávání masa.

A byla jste v pohodě?

Asi moc ne, protože jsem potom šest let byla vegetariánka. Zřejmě jsem se potřebovala dát do nějaké harmonie.

Kolik vám bylo, když jste Krnov opustila?

Odešla jsem na konzervatoř do Ostravy už někdy kolem čtrnácti.

Počkejte, jestli dobře počítám, mluvíme o druhé polovině devadesátých let. To jste se ve čtrnácti ocitla sama v Ostravě, nedaleko vznikající Stodolní ulice plné barů, hospod a jiných lákadel?

Pamatuju si, jak tam vznikly první tři hospody. A znáte kavárnu Daniel? Tu jsem kamarádům pomáhala před otevřením uklízet, bývala to moje základna. Krásné a velmi divoké roky, ale ne tak moc, jak by si možná někdo představoval. Peníze na drogy jsem neměla a ani mi je nikdo nenabízel, byla jsem ráda, když jsem měla na dvojku vína. Už ke konci druhého ročníku jsem začala hrát v Divadle Petra Bezruče, pak jsem dostala stipendium v **Národním divadle moravskoslezském**, takže jsem si nemohla dovolit moc řídit. Pařila jsem, ale věděla jsem, že ráno musím vstát a jít do školy, na zkoušku, večer na představení. Byla jsem zodpovědná.

Rodiče se vás nebáli pustit?

Možná báli, ale pustili mě a jsem jim za to dodnes vděčná. Myslím, že jde o to, jak rodiče mají nastavené hranice strachu, nakolik dítěti důvěřují. Víam o lidech, kteří snili o konzervatoři, ale rodiče je nepustili. Dodnes to berou jako křivdu a říkají: No jo, já jsem chtěl být hercem.

Vy jste snila o herectví od dětství?

Od školky jsem prý říkala, že budu herečka. Milovala jsem filmy, televizi, dětské seriály. Žila jsem jimi a představovala si v nich sebe. Znovu na začátku

Jaký byl přesun z Ostravy do Prahy?

Přišel tvrdý náraz. Když jsem začala studovat v Ostravě, tamní divadla si mě rychle našla. Cítila jsem důvěru. Ale v Praze mi nevěřil nikdo. Každému jsem byla úplně jedno. Jo, byl to hodně tvrdý náraz.

Co to je hodně tvrdý náraz?

Najednou jsme neměla partu, základnu, pocit bezpečí. A hned jsem si musela najít práci, bylo třeba se uživit. V té době byl internet v začátcích, ne jako teď, že si každý každého vygoogluje, vidí, co má za sebou a co umí. Já jsem za sebou sice měla hodně rolí i několik hereckých ocenění, ale v Praze o tom vědělo jen pár lidí, kteří četli Divadelní noviny nebo přijeli na festival. Chodila jsem do

hereckých agentur a čekala, až mě pozvou na nějaký casting. Psala jsem dopisy šéfům divadel. Někteří odepsali, že mají své herečky, někteří neodepsali vůbec. Dějala jsem za barem, roznášela letáčky a spoustu jiné práce.

Jak dlouho?

Asi rok. Pak jsem vyhrála konkurz do seriálu Ulice a ve stejnou dobu se ozvali z vinohradského divadla.

Mluvíme o době přibližně před dvaceti lety a je to jako pravěk. Negooglovalo se, psaly se dopisy...

Změna, kterou přinesly nové technologie, je obrovská. Připadá mi skvělé, že mladí herci, umělci, různí influenceři můžou vytvářet svůj vlastní obsah a dostávat se k divákům tak, jak sami chtějí. Když jsem začínala, stále o nás někdo rozhodoval. Nemohla jsem moc ovlivnit, jestli se do showbyznysu dostanu, jestli se s diváky propojím. Nyní si to vše lidé zařizují sami. Můžou si točit, co chtějí, mají své kanály na YouTube. Tohle kdyby bývalo v době mých začátků, byla bych nadšená.

Jenže jen co jste kariéru v Praze rozjela, brzy jste se stala mámou. V pětadvaceti, z dnešního pohledu brzy. Náhoda, nebo záměr? Naše maminky nás měly mnohem dřív, takže být mámou v pětadvaceti bylo sice zbytečně brzo, ale nebylo to nic zvláštního. Byla jsem zamilovaná. Justýnka vznikla z bláznivé lásky. Prostě to tak mělo být, i když to pak pro mě jednoduché nebylo. Kariéru jsem musela rozjíždět zase znovu. Tím, že jsem nechodila do společnosti, trochu se na mě zapomnělo. Já to tak v životě mívám, že se mi většinou věci daří až napodruhé.

Jana Bernášková V pěti číslech

1981

Rok, kdy se 21. února narodila v Krnově.

1

První větší roli dostala v seriálu Ulice, později přišly další, například Vyprávěj.

2

Má dvě děti, dceru s režisérem Davidem Drábkem a syna se scenáristou Rudolfem Merknerem.

3

Jak přežít svého muže, Coura, Koloušek. To jsou názvy jejích tří knih.

100

Dohromady se trilogie prodalo okolo sto tisíc výtisků.

Váš první partner byl režisér, manžel je scenárista, nyní režíroval film podle vaší knížky. Je to výhoda?

S Davidem, tatínkem Justýnky, jsme nepracovali, jen jednou, až když už jsme spolu dávno nebyli. Ruda je především scenárista, napsal pro mě nějaké role, ale režíroval mě poprvé až teď. Vždycky je to pro herečku komplikace, když má partnera v branži. Neustále je osočována z protekce, neustále se proti ní někdo vymezuje. Stává se, že ji jiní režiséři neobsadí, přesněji ti, kteří nemají rádi jejího muže. A když herečka nějakou práci získá, stejně se říká, že ji má z protekce, i když její muž s tím projektem nemá nic společného. Znáám několik párů, které tvoří herečka a režisér a mají stejnou zkušenost.

Když se tento typ vztahu rozebírá, vždy si říkám, že herečka nemá kolem sebe moc jiných lidí než kolegy herce, režiséry...

Přesně tak. Všichni žijeme v určité bublině. U herců je to ještě trošku složitější. Ne že bychom nepotkávali zajímavé lidi, ale jsme praštění, emotivní, naše smýšlení není úplně jednoduché. U lidí ve své branži obvykle najdeme větší pochopení. Já jsem nesoustředěná, těkavá, trošku mimoňka. Ne každému to sedí. Když jsem byla dítě, tak mi moje chování a vidění světa vytýkali.

Co konkrétně?

Ve škole jsem slyšela, že ruším, že jsem nesoustředěná, že koukám z okna, nebo naopak že vykřikuju. Pořád na mně bylo něco špatně. A to všechno mě dnes živí, protože časem jsem pochopila, že člověk může uvažovat i jiným způsobem, než který se považuje obecně za správný.

Jenže není právě herectví značně nesvobodné povolání?

Je. Neustále vás někdo někam směřuje, naplňujete něčí představy, přizpůsobujete se týmu, režisérovi. Práci máte, pokud si vás někdo vybere, a pak jste jeho nástroj. Stále jste na někom závislá. Právě proto se mi líbí svoboda, kterou jsem objevila v psaní knížek. Netušila jsem, že tak svobodné povolání vůbec může existovat. Při psaní si člověk může dělat, co chce. Tedy samozřejmě mu to nikdo nemusí vydat. Ale přesto, svoboda, kterou zažívám při psaní, je s tím, co znám z herectví, nesrovnatelná.

Její manžel Rudolf Merkner režíruje Janu Bernáškovou a Marka Němce ve filmu podle její knihy.

Zažila jste někdy jako herečka obtěžování ze strany lidí, kteří rozhodují, kdo dostane práci?

Když jste hezká, nějakým způsobem přitažlivá žena, vždy po vás někdy někdo vystartuje. Ale netýká se to jen žen. Mluvila jsem o tom i s kolegy a vím, že stejně to mají kluci. A to se, myslím, děje i v jiných prostředích.

Funguje nějaký výměnný obchod ve smyslu – když je herečka milá na ty správné lidi, dostává role?

Myslíte, že když se herečka s někým vyspí, dostane práci? Myslím, že je to přesně naopak. Já jsem například měla problém s tím, že se do mě někdo zamiloval, já jsem s ním nechtěla být, jenže protože to byl režisér, práci jsem nedostala, protože on mě už nechtěl vidět. Zranila jsem ho. Jednu dobu jsem říkala, že chci jen režisérky a bude svatý klid. Teď se už s ničím takovým nesetkávám. Už jsem přece jen starší a taky všichni vědí, že jsem vdaná. Ale připadá mi normální, že to muži na mladé ženy zkoušejí, tak to prostě je, že se čas od času objeví nějaký predátor. To žádným zákonem nezměníme. Žena musí umět předem stanovit hranice, dát najevo, když nechce. A nesmí se bát říct stop. V případě obtěžování se nebát to řešit s nadřízenými.

Vy jste to uměla?

Když to srovnávám s dnešními mladými ženami, mám pocit, že moje generace byla jiná. Kolikrát jsme ani nevěděly, že máme křičet, že je něco špatně. Leckdy jsme přešly něco, co by si dnes holky nenechaly líbit. Já jsem byla celkově spíše takové telátko. Teď na toto téma občas mluvím s dcerou.

Co jí říkáte?

Říkám jí, že musí mít jasně dané hranice a nevěřit tomu, že se práce získává za protislužby. Tak to opravdu nefunguje. Ale zároveň je třeba se smířit s tím, že muži to vždycky budou zkoušet. Ale pozor, spousta režisérů se taky potýká s obtěžováním a není jim to příjemné. Můj únik z reality

Jak snášíte, že vás celý život někdo hodnotí, porovnává s ostatními?

Herectví je na neustálém hodnocení založeno. Stále se řeší, kdo má jaký zadek, prsa, kdo je hezčí, kdo se na kterou roli hodí a kdo ne. Tak to prostě je, a kdo chce být hercem, musí s tím počítat. Je to podobné, jako když modelky prodávají svá těla. My herci prodáváme těla a k tomu ještě intelekt, duši. Zvykla jsem si, že mě pořád někdo s někým srovnával, že jsem stále čekala, zda mě vyberou. To člověku moc sebevědomí nepřidá, naopak to přináší pochybnosti. Ale teď jsem díky psaní dostala sebevědomí. Oproti dřívějším letům ho mám rozhodně vyšší.

Protože se vaše knížky dobře prodávají?

Psaní je pro mě radost, zároveň mi přináší peníze. Ulehčilo mi to život. My herci mnohdy trpíme pocitem, že máme málo práce, že se neužíváme. Tak já to teď mám tak, že když zrovna není práce, píšu. Mám pocit, že jsem celý život pracovala, abych se dostala na nějaký pomyslný vrchol, a ten přišel až ve čtyřiceti. No bylo načase.

Jak to začalo?

Jednou jsme někde plácla, že zkusím psát. Pak jsem křtila kamarádovi knížku, moderátor se mě zeptal na mé psaní. Přišla na to řeč a pak mi volali z nakladatelství. Ptali se, o čem to je, chtěli, ať pošlu ukázkou. No a řekli, že to opravdu vydají. Já bych se asi neodvážila to nakladatelství přímo nabídnout.

Proč?

Prostě jsem si jen tak psala. Bylo to v době, kdy tatínek měl rakovinu. Starala jsem se o něj, nemohla jsem si přibírat moc nové práce, zároveň jsem potřebovala nějaký únik z reality, být i sama se sebou. Tak jsem zkusila psát.

Opravdu jste si od toho nic neslibovala?

Delší dobu jsem cítila, že mi něco chybí k celému mému obrazu. Jako bych se v herectví nemohla ukázat celá, jako bych chtěla dělat ještě něco, jako bych na něco čekala. A psaní způsobilo, že mám pocit, jako bych se dovybarvila, že teď je konečně vše v pořádku. Remcalové se stáhli

Když vám vyšla první knížka, neměla jste strach, že se bude říkat – no jo, další herečka, která si hraje na spisovatelku?

To víte, že jo. Ještě než si našla své čtenáře, říkalo se, že herečka zase píše nějaký blábol, knížečku, která skončí v knihkupectvích někde vzadu. Prostě pokus herečky zoufalky, která nemá práci, nějak na sebe upozornit. Ale pak se remcalové stáhli. Někteří dokonce uznali, že v rámci žánru, který má pobavit, je knížka fajn.

Podstatné je, že se vám podařilo vytvořit si okruh čtenářek, které vás mají rády a kupují i následující knížky. Zájem byl hned, nebo jste si musela počkat, až si mezi sebou lidé o knížce řeknou?

V nakladatelství tvrdili, že knížce věří, a budou se jí proto věnovat. Vyšla a následující den byla kvůli covidu zavřená všechna knihkupectví. Já jsem nijak zvlášť neovládala Instagram a sociální sítě. Nevěděla jsem, že existuje Datábase knih, na které čtenáři knihy hodnotí, neznala jsem různé čtenářské skupiny, které si sdělují na internetu své dojmy ze čtení. Ale pochopila jsem, že právě přes sociální sítě si najdu čtenáře, a nakonec se mé první knížky od října do Vánoc online prodalo deset tisíc.

Což je velmi dobré na poměry na českém knižním trhu.

A já si zpočátku pořád říkala: Jak se lidé o knížce dozvědí? Kdo si ji koupí? Jenže holky si o ní mezi sebou řekly, rozjelo se to.

Jana Bernášková se svými knihami

Kontrolujete si na internetu recenze, hodnocení?

Zpočátku mě zajímají první názory, ale že bych si kontrolovala, kolik přibýlo hodnocení, hvězdiček, to ne. Beru i negativní názory. To je v pořádku, že někomu něco nesedne. Každému se líbí něco jiného. Já taky některé knížky nedočtu.

Máte nějaké vysvětlení, čím to, že jste v současné záplavě knih uspěla?

Určitě čtenářkám připadá atraktivní prostředí showbyznysu, o kterém píšu. Myslím, že je poznat, že popisuju prostředí, které dobře znám. Na nic si nehraju, jsem autentická, nesnažím se o intelektuální přesah. Tak trošku tam mudruju a otevírám různá citlivá témata, ale lidsky, normálně. Nemám ráda lidi, kteří ze sebe dělají víc, než jsou, snaží se čtenáři ukázat, jak moc jsou chytří. Velkou roli hraje to, že se čtenářkami komunikuju přes sociální sítě. Snažím se odepisovat všem. Sdílíme radosti i starosti, když napíšou, co jim na knížkách neseď, probírám to s nimi.

Jste připravena, že se bude knížka srovnávat s filmem, že se bude řešit, co je lepší?

Věřím, že čtenářky dostanou ve filmu to, co očekávají, co milují. Lásku, bláznivost, trochu erotiky. Já se bála, jaký film bude, ale když jsem ho viděla, byla jsem mile překvapená, že se sama na sebe můžu koukat.

Zblízka Krásná a zábavná

Po pár větách bylo jasno – patří mezi menší část hereček, které si dovedou dělat legraci samy ze sebe a úzkostlivě nekontrolují, jak které jejich slovíčko může být na veřejnosti vykládáno a posuzováno. A pochopila jsem, proč se kolem ní vytvořil velký věrný okruh čtenářek. Jestliže s nimi komunikuje v takové pohodě, jako když byla se mnou, je jasné, že ji berou, jako by byla jedna z nich.

A to se běžně neděje?

Vždycky ne. Ne že bych se styděla za nějaký film nebo za to, jak jsem hrála. Ale třeba si nepřipadám dost dobrá, říkám si, že bych něco zahrála jinak. Ale v tomto případě mám pocit, že jsme ze sebe všichni ve štábu vydali maximum a nechali jsme tam duši. Tak si říkám, že to přece lidé musí cítit, poznat. Jedna čtenářka mi psala už v červenci, že se na film tak těší, že už má na listopad zařízení hlídání pro miminko. A pak psala: Ale to miminko je zatím v břiše. Co víc si můžu přát? Je mi sice jasné, že čtenářky mých knih tvoří mou bublinu, ale už mám dobré ohlasy i mimo ni.

Čemu se teď budete věnovat víc? Nebude nakonec z herečky spisovatelka na plný úvazek?

Jsem teď ve fázi, kdy mám velkou chuť pracovat, ale tělo mi naznačuje, holka, zklidni se. Čeká mě krásná hra Trosečnice v divadle Radka Brzobohatého, v dalším roce jeden seriál, ale víc práce si zatím přibírat nechci. Potřebuju si odpočinout, přemýšlet. Ale to bude jen načas, potřebuju hrát, být mezi lidmi, kdybych pořád jen sama seděla doma a psala, asi bych se časem zbláznila.

Michal Sváček, MAFRA

FotoGallery:

Herečka Jana Bernášková

Michal Sváček, MAFRA

Za vysněnou roli Teriny v Národním divadle moravskoslezském v roce 1998 byla nominována na cenu Alfréda Radoka v kategorii Mladý talent.

Josef Hradil

Herečka Jana Bernášková s dcerou Justýnou

archiv Jany Bernáškové

VYPRÁVĚJ. První výraznou roli v televizi dostalav tomto úspěšném seriálu

ČT

Její manžel Rudolf Merkner režiruje Janu Bernáškovou a Marka Němceve filmu podle její knihy.

Tomáš Martínek /Falcon

Herečka Jana Bernášková se synem Theodorem

archiv Jany Bernáškové

Herečka Jana Bernášková

Michal Sváček, MAFRA

Herečka Jana Bernášková. Holka z řeznictví toužila být herečkou. Podařilo se. Měla pěkné role v divadlech, stala se známá díky seriálům. Ale teď zažívá mnohem větší úspěch. Začala psát knížky. Jsou veselé, zábavné a čtenářky si je zamilovaly. Podle té první s názvem Jak přežít svého muže nyní vznikl film. A kdo jiný by měl hrát hlavní hrdinku?

Michal Sváček, MAFRA

Herečka Jana Bernášková

Michal Sváček, MAFRA

Herečka Jana Bernášková. První větší roli dostala v seriálu Ulice, později přišly další, například Vyprávěj.

Michal Sváček, MAFRA

Hostem pořadu Rozstřel je herečka a spisovatelka Jana Bernášková.

Michal Růžička, MAFRA

Hostem pořadu Rozstřel je herečka a spisovatelka Jana Bernášková.
Michal Růžička, MAFRA

Rudolf Merkner a Jana Bernášková (Karlovy Vary, 2. července 2023)
Herminapress

Spisovatelka Jana Bernášková (27. června 2023)
Herminapress

Maminka Jana Bernášková se svými dětmi
Tomáš Krist, MAFRA

Jana Bernášková, její dcera Justýna Drábková a syn Theodor Merkner (23. května 2023)
Herminapress

URL | https://www.idnes.cz/zpravy/revue/spolecnost/jana-bernaskova-herecka-spisovatelka-kniha-role-zeny-muzi.A231106_161610_lidicky_kori

[« zpět na začátek](#)